En uppkomling

BERÄTTELSE FRÅN KUSTLANDET
AV GUSTAF JANSON

(Forts. fr. föreg. nr.)

Hon satt med kinden lutad mot knogarna och stirrade rätt fram. Hon lät, ehuru det pinade henne mer än något annat, den sista tidens olika händelser åter leva upp. Skuggor från det förflutna virvlade om med hennes tankar, vilka gingo en evig kretsgång från samma början till samma slut. Och när hon hunnit tillbaka till utgångspunkten, stod där blott ett bittert varför, på vilket hon aldrig fann något svar.

Efter överfallet på Mörk och Oskars häktande följde en mellantid av oro och skräck, som höjde den kraftfulla kvinnan. Hela nätterna låg hon vaken och blickade ut i mörkret, medan männen suckade och vändades bredvid henne. Det var således detta som skulle hända; det var det okända, oundvikliga, varpå hon väntat så länge.

Och i förrgår voro de till tinget. Hon och mannen åkte dit i sällskap med Ersson och Blom, som efter lång tvekan åtagit sig att vara Oskars sakförare, eftersom en sådan alltid borde finnas.

Blom hade varit deras bästa stöd under denna tid. Han hade två gånger rest till Stockholm för deras räkning och därvid besökt en jurist, som givit vit honom nödiga råd och anvisningar. Maria, Ersson och drängen voro huvudvittnena på Oskars sida, ehuru Blom ej väntade sig mycket av dem.

Och så kom förhöret.

Hela Tvärmoras talrika befolkning till och med småbarnen trängdes kring tingshuset och i förstugan. Även Mörk jämte Karl Lundberg och Anna voro där, men Maria saknades. Predikanten var ännu blek och bar vänstra armén i band, fastän man aldrig förut vetat, att han haft något ont just i den armen. När det blev hans tur, steg Mörk fram till domarebordet och började tala. Hans stämma ljöd mer mild och vek än någonsin, och orden halkade blida och förlåtande över hans läppar, som darrade av sinnesrörelse. Han bad Gud tillgiva brottslingen, så visst som han själv redan gjort det, och yrkade intet ansvar, då Herren i sin stora nåd låtit honom nästan oskadd — sin långa sjukdom vilte han nämligen ej räkna — slippa alla dessa farligheter.

De närvarande sågo beundrande på den ovanlige mannen, och kvinnorna snyftade högt, rörda av hans ofattliga godhet.

Den enda, som förblev fullkomligt likgiltig, var Oskar. Han hade en stund envist hållit blicken fästad på Anna, men hennes ögon hängde lika orubbligt fast vid Mörk, och när han slutat sitt långa anförande, torkade hon bort ett par tårar, som sakta föllo utför hennes kinder. Så fort Mörk återvänt till sin plats mellan henne och Karl Lundberg, räckte hon honom tacksamt sin högra hand och viskade några ord, vilka tycktes innehålla ett löfte, ty både fadern och Mörk sågo glatt överraskade på henne. Då sänkte Oskar ögonen mot golvet och höjde dem ej under hela förhöret.

Vittnena ropades upp.

Johansson kom myndig och bred, utpekade Oskar som en vildsint slagskämpe, hela traktens skräck, och drog sig tillbaka, sedan han drastiskt beskrivit striden i Mörks kammare.

Efter honom tassade Per Olsson fram till bordet, avlade vittneseden, läste upp en inlärd utanläxa och gick för att lämna nästa vittne plats.

Därpå följde madam Olsson och ett dussin andra, vilkas vittnesmål voro så ovanligt överensstämmande att rättens ledamöter, som väntat sig helt annat, i glädjen över att slippa alla tidsödande frågor och protokollsändringar, icke ens förundrade sig däröver.

I salens ena hörn stod Johansson och nickade gillande åt vittnena eller hostade svagt, ifall någon av dem stapplade och sökte efter ord.

När Maria Lundberg ropades upp, märktes en orolig rörelse bland åhörarna. Allas halsar sträcktes och ögonen spärrades upp i oroväckande grad, ty nu väntade man förhörets inträssantaste del. Men ingen Maria visade sig. En okänd herre, vars guldbågade glasögon ingåvo bönderna en ofantlig respekt, lämnade blott ett läkareintyg, hon vistades för sin hälsas vårdande i Stockholm och var av en svår sjukdom förhindrad att närvara. De modigaste skrattade litet elakt, men de flesta tego i sviken förväntan.

Tvärt över salen slungade Karl Persson en gnistrande blick på sin sjuke svåger, som just nu vred sig under ett svårt hostanfall, och mumlade:

"Lögnare där!"

Doktorn var själv ej närvarande, men hade erdan förut sänt ett betyg, vilket lästes upp och gjorde ett särdeles fördelaktigt intryck, ehuru knappt någon av åhörarna förstod, att just denna obetydliga pappersiapp mest av allt skulle inverka på domen.

Ersson, som därefter infördes, stammade fram några otydliga meningar, trasslade in sig och medgav slutligen, att han ingenting visste.

Oskars mor satt blek och försagd. Alla hennes vackra förhoppningar ramlade som korthus, och själve Blom, som eljest var så lugn, tappade alldeles koncepterna. Hans begäran att upplysningsvis få höra Karl Perssons dräng ignorerades, och domaren vände sig till brottslingen.

Fritt och otvunget besvarade Oskar alla frågor, men förnekade att det varit hans avsikt att döda Mörk, han ville endast giva honom en minnesbeta. På domarens fråga, varför han velat det, svarade den anklagade intet, han såg endast ett ögonblick frågande bort till Anna, men då hon ej vände sig mot honom, skrattade han hårt och knep sedan ihop läpparna.

"Har svaranden något att ytterligare andraga?"

"Nej".

På Oskars nej följde en isande tystnad, som föreföll den väntande modern lång som en evighet. Då reste sig hastigt en herre, som haft sin plats något bakom domaren. Kallblodigt som om hela saken varit den likgiltigaste affär i världen, vecklade han upp ett papper och började läsa.

Modern lyssnade andlös. Vem var det där? Vad ville han? Inte hade Oskar gjort honom något ont, varför skuro då hans ord så hårt genom hennes inre?

Strafflagens kapitel och paragrafer, ansvar för överfall förenat med hemfridsbrott och uppsåtlig misshandel jämte en hel mängd annat surrande i ett oredigt virrvarr förbi hennes öron. Hon satt stel och orörlig, förstod ingenting, kände blott en stickande oliidlig smärta i bröstet.

"Allmänne åklagaren", viskade Blom upplysande till Karl Persson, vars förskräckelse över främlingens ingripande var lika stor som hustruns.

Dröjde det en minut eller en timme, innan domaren tog till orda? Fru Persson visste det ej, skulle aldrig kunna svara därpå. Som genom en tät dimma såg hon ett obestämt antal vita dödskallar, vilka grinade mot henne, hörde på ett ofantligt avstånd en torr, trött röst, som förklarade att hennes son, hennes Oskar skulle spärras in under två månader — och — och — var det ännu mer? Hon hörde det ej, hon visste blott en sak, att hon för första gången i sitt liv förlorat medvetandet.

Hur lång tid som förgick, innan hon åter slog upp ögonen, fick hon aldrig veta, men det föreföll henne, som om skymningen redan inträtt.

"Var ä' Oskar?" blev hennes första fråga.

"Hm, han for för en stund sedan. Han förklarade sig nöjd med domen, fast jag sa' åt honom att inte göra det." — Det var Blom som svarade. Skolläraren stod med ryggen vänd mot henne och sysslade med något framför sig. Hon reste sig, stirrade förbi honom och skrek till färdig att ånyo falla omkull.

"Jesus, Kalle, va' ä' de' me' dej?"

Mannen låg utsträckt på marken, gråblek i ansiktet och med slutna ögon. Ersson knäböjde bredvid, stödjande hans huvud, medan Blom då och då förde en blodig näsduk över den liggandes halvslutna läppar.

"De' ä' de' onda, han hade för tu år sedan", upplyste arrendatorn. — "Doktorn sa', att nå'nting gått sönder i bröstet på honom."

"Herre i himmelen, har de' nu kommit igen, då ä' de' — förbi me' honom", ämnade hon tillägga men hejdade sig lyckligtvis i tid och sade endast: "Jasä." — Inför denna nya motgång blev hon åter den praktiska, motståndskraftiga kvinnan, som utan en enda klagan förmådde bära allt. Hon tänkte ej längre på sonen, mannen tog alla hennes omsorger i anspråk, och hon lyckades glömma sig själv — en stund.

Blom och Ersson hjälpte henne att placera Karl Persson i vagnen, och så anträddes hemfärden. Hon såg sig icke om. Med armen trofast slagen kring den sjuke, som hjälplös och stönande lutade sig mot henne, satt hon i vagnen, under det att tusentals olika tankar dyka upp, försvunno och kommo åter i hennes arbetande hjärna.

De åkte förbi täta grupper av hemvändande menighet, och vid varje ny flock de passerade trängde ljudet av en mängd obestämda viskningar till hennes öron. Männen pekade på henne och kvinnorna sågo nyfiket efter dem, frågor och svar växlades mellan grupperna, men ingenstädes mötte ho nen medlidsam blick eller ett deltagande ord.

"Ä' ja' så dålig?" frågade hon tyst sig själv och förde handen till ögonen, som blivit fuktiga, men snart rätade hon uppsig och såg kallt rakt fram.

De åkte förbi en skara av de väckta och för dem ville hon ej visa sig svag.

"Guds straff", hörde hon någon yttra.

"Kanhända", tänkte hon betryckt — "men vad hade de då gjort för att straffas så hårt?" Hon sjönk ihop mer och mer, hjärtat dunkade oroligt och skymningen var så hemskt dyster denna kväll. För att slippa ifrån de efterhängsna tankarna lyssnade hon förströdd till samtalet mellan Blom och Ersson.

"Har ja inte rätt!" utbrast arrendatorn hetsigt. — "På baken skäller di som hundar, men i ansiktet på en vågar ingen säja ett ärligt ord. Nej, tvi tusan för sådana backharar, dom aktar ja' inte för en vitten. Nä, ja' har förstås också haft mina sidor. Supit har ja', å ett svin va' ja', men nu ä' de' slut me den saken."

"Sså", sade Blom långdraget och betraktade sin granne med nyvaknat inträsse.

"Jo, så må den lede ta' mej me' hull å hår, om en droppe starkt mer kommer över mina läppar", fortfor Ersson energiskt. — "Ja' svor på saken i går, ja' tänker också hålla den."

"Ja ja, en förlorar mest själv på att supa".

"Om de' vore nog me' de', så gick de' väl an". — Det uppstod en stunds tystnad, varpå arrendatorn återtog: — "Men nu' ä' ja trött på alltsammans, nu ska' här bli annat av."

"Sså", sade Blom återigen. — "Va' tänker Ersson göra nu då?"

"Ja' reser te' Amerika."

"Där som de' ä' så dåliga tider."

"Där som här, tänker ja', de' kan komma på ett ut. Släpat å trälat har ja' gjort i all min dar å sällan haft mer än hårt br', spicken sill å lite' potatis. Brukat andras gårdar har ja' i fjorton års tid, men inte fått ett öre över, nu ä' ja' trött på den saken. Sämre än här kan de' inte bli där borta å vill en bara lägga manken te', så går de' nog. Men här hjälper inte en gång de'."

Blom svarade ingenting. De andres ord vittnade om ett redan fattat beslut, och skolläraren var klok nog att ej försöka ändra det, åtminstone ej genast.

Fru Persson suckade tungt, det fanns fler än hon som ledo. Ja, de voro nog många, många, spridda överallt.

— — — Och nu satt hon vid fönstret där hemma. Var det verkligen blott två dagar, som förflutit sedan tinget, var det ej två år?

Hon såg ut mot vägen, som låg där rak och ljus i vårsolens varma sken. Jaså, det var vår nu igen. Hon hade föredragit hösten med oktoberregn och stormar.

Det var dock underligt allt detta, som hänt henne, underligt och orättvist.

Envist koncentrerade sig alla hennes tankar kring detta enda, den orättvisa man begått mot henne. Den främmande mannen, som stod där och yrkade ansvar på hennes son, blev en förkroppsligad inkarnation av allt ont och elakt, ty att han blott gjort det på elakhet, det begrep hon mycket väl. Ifall han ej varit elak, varför skulle han då pina henne så, han kände ju varken henne eller Oskar. Fåfängt hade Blom sökt förklara, att han representerade lagen, som fordrade alla brottslingars straff. — "Men", svarade hon envist — "Mörk förlät ju Oskar, då ägde ingen annan rätt att uppträda mot honom".

Pigan kom in och viskade några ord i hennes öra.

Fru Persson reste sig genast och gick till mannen.

I deras gemensamma sängkammare, numera förvandlad till sjukrum, vilade på huvudkudden ett gulblekt, skrynkligt ansikte, ur vars matta, inflammerade ögon den sista livsgnistan för länge sedan tycktes hava flytt. Karl Perssons knotiga händer, vana att kröka sig i ett hårt grepp kring spaden och plogen, famlade utefter lakanets fäll, liksom sökande ett stöd.

Hon förstod honom och fattade hans ena hand mellan sina båda.

Den döende log och viskade nästan ohörbart:

"Mor du!"

"Jaa, Kalle." — Hennes ord träffade hans öron som en smekning.

"Har du skrivit te' Oskar?"

"Jaa", svarade hon utan en darrning på rösten. Det var förstås osannt, men doktorn hade strängt förbjudit allt, som var ägnat att oroa mannen, och hon ljög för att skaffa honom litet lugn.

"Tala du om, att de' snart ä' slut me' mej då?"

"Äh far!" invände hon bedjande. — "Inte ä' de' så farligt, inte."

"Jo, ja' känner ne'. Te' kväll'n blir ja' borta".

Hon märkte, att tårarna stego upp mot ögonen, men med en kraftig ansträngning tvingade hon åter ned dem och sade:

(Forts.)

Planera att föda eder familj patriotiskt. Spara mjöl vid all bakning och erhåll bättre resultat genom att använda

PURITY FLOUR

"MORE BREAD AND BETTER BREAD"

KRÄFTA

och tumörer framgångsfullt behandlade (borttagna) utan knif eller smärta. Allt arbete garanteras. Kom eller efterskrif fri sanatoriebok.
DR. WILLIAMS SANATORIUM, 3023 University ave., Minneapolis, Minn.

A. L. MACINTYRE

381 och 383 Donald Street, Winnipeg

Stenar, monument och kyrkogårdsstaket. Modärnt arbete och moderata priser.

Se mig, innan ni placerar eder order någon annanstans. Skriv på vilket språk som helst.

FT. WILLIAM GRAIN CO., LTD.

208 GRAIN EXCHANGE,
FORT WILLIAM, ONTARIO.

har en särskild avdelning för skandinaviska förbindelser. Denna avdelning skötes av den norske konsuln, CARL SORENSEN.

På grund av den nya anordningen av myndigheterna äro speciella fördelar förbjudna, och vi ha därför icke tillåtelse att officiellt bjuda på annat än de vanliga villkoren; vi kunna endast garantera noggrann och ärlig behandling av våra kunders affärer.

Vi ha en SAMPLE MARKET etablerad vid vårt kontor i Fort William, och ha därför anledning till konkurrens anbud på allt vi ha till salu.

Skriv på Eder "Shipping Bill":

"C/o Fort William Grain Co., Ltd., Port Arthur. Notify: Ft.William Grain Co., Ltd., Ft.William, Ont."

Därigenom få båda städernas köpare upplysning om samma vagnslast. Om Ni så önskar, kan ni även skriva därpå: "For Sample Trading."

Ni kan skriva till oss på edert eget språk.

MÄN

som ha lust till att lära känna sig själfva, skulle skrifva efter ett exemplar af N. Rosenberg Co's berömda bok

"LIFVETS HEMLIGHETER"

Boken omhandlar lifvets hemligheter, äktenskapet, många slags sjukdomar, hemliga synder, deras följder, förebyggande och hur man kan bota sig själf i hemmet, o. s. v., och är i hög grad intressant. Sändes fritt i förseglad omslag till en hvar som på ett postkort eller i bref insänder sin adress till den pålitliga läkarefirman

N. ROSENBERG CO., 117 N. Dearborn St. Suites 209-210, Chicago, Ill.

Provinsen Alberta

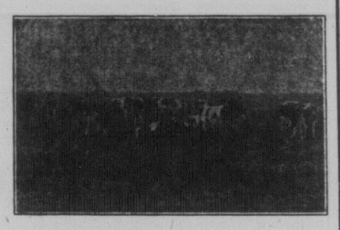

Hälsosamt klimat.
Bördig jord.
Billigt bränsle.
Stora skördar.

Miljoner acres fritt land

Alberta har många fördelar att erbjuda settlare.
Ny karta av 1917, utvisande hvar homesteads nu äro tillgängliga.
För fullständiga upplysningar adressera
CHARLES S. HOTCHKISS,
Chief Publicity Commissioner
DEPARTMENT OF AGRICULTURE,
EDMONTON. ALBERTA.

MAGSJUKDOMAR

FÖRORSAKA MÅNGA TILLSTÅND
som leda till
FÖRSTOPPNING, BLINDTARMSINFLAMMATION, HUVUDVÄRK, REUMATISM, NERVOSITET, SÖMNLÖSHET

Ni kan behandla symptom och icke fästa eder vid orsaken, tills ni dör. Ni kan taga medicin och besöka läkare, ignorerande naturen, tills ni är utfattig.

Men ni blir aldrig frisk, förrän orsaken till magsjukdomen är kurerad.

Beviset på detta faktum är att ingenting, som ni hittills gjort, har givit eder permanent bot.

VILL NI UPPMÄRKSAMMA DETTA PÅSTÅENDE?— VI BOTA

permanent varje fall, akut eller kroniskt, milt eller svårt, som följer vår kombinerade naturliga och vetenskapliga behandling. Ni behöver icke besöka oss, om vi ej bevisa det.

MINERAL SPRINGS SANATORIUM
DEPT. 1 WINNIPEG, MAN.

Hudar Pälsverk Ull

Om ni önskar snabb betalning för och största förtjänsten på edra pälsverk, hudar, ull etc., skeppa dem till

Frank Massin

Efterskrif priser och fraktsedlar.
BRANDON, - - - - - MAN.

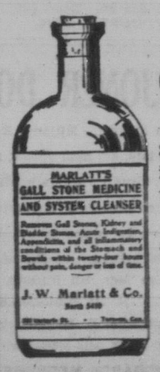

SÄKER BOT FÖR

GALLSTEN

Efterskriv fullständiga upplysningar. $5.35 per behandling, porto och krigsskatt inberäknat. Omedelbar leverans garanterad.

Kom ihåg! Denna behandling skall absolut borttaga gallsten på 24 timmar.

Säljes av

ALVIN SALES COMPANY,
P.O.Box 56, Dept. S.T., Winnipeg, Man.
Tillverkat av J. W. Marlatt & Co., Toronto, Ont.

GÖR HEMMET LYCKLIGT

med en HOME MUSIC BOX. Det är det nyaste och mest storartade, billigaste och mest underbara musikinstrument för hemmet någonsin utbjudet. Det är mera njutning däri än en $100 kammarorgel, emedan den alltid är redo och ingen behöver tubbas till att spela. Ingen kännedom om musik behöves för att ukna spela vilken som hålst melodi. Så enkel, att ett barn kan sköta den. En var blir mycket överraskad och nöjd. Den spelar över 100 stycken, som visas av lista sänd med varje MUSIC BOX. Den kan användas i kyrkor, söndagsskolor, loger, sång- och andra föreningar och leda sången. Sparar kostnaden för en kväll genom att furnera musik för fäst eller dans. Spelar alla kända hymner, dansmusik och populära sånger. Ni kan upprepa stycket eller spela ett annat stycke efter behag. Den kostar endast $7.00, i prydlig låda jämte musik. Vi skola sända den vid betalning av $2.00; ni betalar resten vid mottagandet. Agenter önskas. Sänd 21cents frimärke för stor katalog.
STANDARD MF'G CO., Dept. 24, 98 Park Place, P.O.Box 1179, NEW YORK.

FARMARE!

Sänd Eder säd i år till

ADANAC GRAIN COMPANY, LTD.

Ni kan vara säker på reell behandling.

Vår 30 års erfarenhet i spannmålsaffären står till till Eder tjänst.

Vi äro "Licensed and Bonded".

Sänd eder nästa vagnslast märkt:

Notify:
ADANAC GRAIN COMPANY, LIMITED.
1203 Union Trust Bldg., Winnipeg, Man.

Aktier till Salu

I EN

KOPPLINGSUPPFINNING

(Bylunds patenterade brandslangskoppling)

100 aktier till salu i detta patent. Varje aktie $10. Detta pris är garanterat endast till den 15 december, 1917, då priset kommer att höjas. Endast $10.

KÖP NU!

Pängarna behövas för skatter.

ERIK BYLUND

Träffas mellan kl. 4 och 8 e. m., 579 Jarvis Ave., Winnipeg.

Patenterad i Canada, Förenta Staterna, England, Frankrike, Australien, Ryssland, Sverige och Österrike.

FULLT LAGLIGA AKTIEBREV GARANTERAS.

Varför lida längre, om edert blod är förorenat?

Ställ till Eder själv dessa frågor.

Följande äro symptomen på kroniska och nervösa sjukdomar. Dessa sjukdomar sluta ofta i svaghet, ibland i galenskap och död, om de försummas.

1. Trött? 2. Nedslagen? 3. Yr i huvudet? 4. Retlig? 5. Huvudvärk? 6. Ingen ambition och dålig matsmältning? 8. Dåligt minne? 9. Kort andedräkt? 10. Fruktan? 11. Nedslagenhet? 12. Sömnlöshet? 13. Domning? 14. Darrning? 15. Stickande känsla? 16. Sår, varsår, kopparfärgade fläckar etc. från blodsjukdomar. 17. Svag syn? 18. Fläckar för ögonen? 19. Rysningar omväxlande med het känsla? 20. Hastig puls? 21. Gurglande eller bullrande känsla i inälvorna? 22. Hjärtklappning? 23. Dålig blodcirkulation? 24. Kalla händer och fötter? 25. Knapp och högt färgad urin? 26. Smärtor i lederna och trötthet i benen? Katarr? 28. Varicosa förstoringar? 29. Njur- och blåssjukdomar? 30. Eller någon annan manssjukdom?

Män av alla klasser lida av svaga nerver eller svaghet, blodsjukdomar, så ni behöver icke känna eder rädd eller tveka att skriva till denne specialist för män.

Varför har jag alltid mycket folk i mitt kontor? Om mina metoder icke alltid varit hederliga, rena, uppriktiga och modärna, kunde jag icke i dag njuta av fullständigt förtroende från Chicagos befolkning, såsom framgår av min stora och ständigt växande praktik. Och majoriteten män, som komma till mig, sändas från mig, botade från dylika sjukdomar. Ni har råd med min behandling.

Ni skall bli fri från svaghet och sjukdom. Kom och hav ett vänligt samtal med mig. Det är ett steg i rätta riktningen och kostar intet. Många av mina patienter resa långa vägar för min speciella behandling och omtala att de förslösat mycket tid och pängar på billiga postpropositioner, patentmediciner och apotekarläkare. Begå icke detta misstag, utan kom direkt till mitt kontor för en god undersökning. Intet missningsarbete. Ni kan återvända hem efter en vecka. Ett gott rum beredes för eder nära mitt kontor för mycket liten kostnad, så att ni kan erhålla min speciella, direkta behandling.

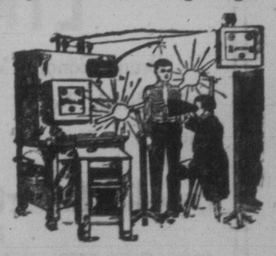

DR. I. W. HODGENS, 35 South Dearborn Street, Hörnet Monroe St., 2nd flood, Crilly bldg., Rum 208 och 209, CHICAGO.